

Twello, 28 augustus 2020

Betreft: advies Concept Kadernota Schuldhulpverlening 2020-2023

**Geacht College,
In haar vergadering van 25 augustus 2020 heeft de CMO bovengenoemde nota besproken.**

Inleiding

De nota schuldhulpverlening van de gemeente Voorst 2019-2022 is (met in achtneming van een amendement) in september 2019 door de raad vastgesteld als versie 1.0. De raad heeft deze nota gedurende één jaar als kadernota beschouwd.

Ondertussen zijn door het kabinet een viertal nieuwe wetten ingediend over schuldhulpverlening. De kadernota neemt deze al in beschouwing bij het uitzetten van nieuw beleid.

Onze opmerkingen en adviezen zijn als volgt:

1. De toegang tot schuldhulpverlening

De CMO adviseert om op de eerste plaats inzet te leveren voor de vindbaarheid en toegankelijkheid van schuldhulpverlening voor de inwoners van de gemeente Voorst. Te weinig inwoners met schulden maken gebruik van schuldhulpverlening. Extra zorg moet uitgaan naar laaggeletterden, statushouders en inwoners met een beperking. Actueel zijn bedrijven, Zzp'ers, agrariërs en inwoners die hun bedrijf en/of werk hebben verloren of nog gaan verliezen als gevolg van coronapandemie.

De Nota constateert dat slechts een klein aantal inwoners met schulden zich meldt voor schuldhulpverlening. Gemiddeld duurt het 5 jaar voor men zich daadwerkelijk aanmeldt. De grote vraag is hoe deze periode te verkorten. Langs welke weg is de drempel voor de inwoners het laagst? Is dat via de huisarts, via media, via bureaus, kennissen of familie, de werkgever die werknemers kan signaleren met loonbeslag, via de Voedselbank, Leergeld, via het Jeugdfonds voor Sport en Cultuur, kerken, dorpscontactpersonen of ... ?

De CMO adviseert vooral in te zetten op het vinden van inwoners die schuldhulp nodig hebben door regelmatige publiciteit, o.a. in de vorm van concrete ervaringen.

Het geven van lessen en voordrachten op scholen, bij verenigingen en organisaties kan de bekendheid vergroten en de drempel hopelijk verlagen.

2. Nieuwe aanpak schuldhulpverlening

Nu de gemeente Voorst de regie van de schuldhulpverlening zelf gaat uitvoeren, zijn alle onderdelen die deel uitmaken van de uitvoering opnieuw uitgedacht, beschreven en vastgelegd. In de nota is dit uitvoerig beschreven.

De dossiers die vroeger behandeld werden door de Stadsbank zijn overgedragen aan een nieuwe partner, Plangroep.

De CMO maakt zich zorgen over het feit dat er veel partijen (MNV, MEE, Plangroep, Stimenz, Mens en Welzijn en formulierenbrigade) zijn betrokken bij de uitvoering, waardoor gerichte communicatie, afstemming en samenwerking continue moeten plaatsvinden. Ondanks de aanstelling van een coördinator schuldhulpverlening en de oprichting van een Financieel Advies Team (FAT) zal voor de uitvoering van taken veel en voortdurend onderling overleg nodig zijn. De bevoegdheden en expertise van de partijen verschillen en er is extra inspanning nodig om op één lijn te werken, op basis van de Governancecode zorg.

De CMO adviseert periodiek de wijze waarop de hulpverleningstrajecten verlopen te evalueren en na te gaan of die trajecten het beoogde resultaat opleveren.

Het 'Voorster proces', zoals beschreven in hoofdstuk 3 is goed doordacht en geeft duidelijkheid aan de betrokken burger en aan de betrokken partners in het proces.

In het proces zijn een aantal uitgangspunten gekozen. Deze worden niet alle uitgewerkt, bijvoorbeeld de o.i. gewenste inzet van sociale kredieten/leningen op ruimere schaal.

Wij bevelen ook ruim gebruik aan van saneringskredieten als een efficiënte vorm van schuldhulpverlening.

Zoals wij in eerder advies stelden, is het van belang om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe vormen van schuldhulpverlening, te blijven volgen en eventueel in Voorst te introduceren.

3. Eigen regie?

In hoofdstuk 6, 'We leveren maatwerk', wordt als één van de uitgangspunten gekozen: "inwoners houden zelf de regie".

Wij begrijpen deze keuze en achten het in principe ook de goede beroepshouding.

Echter: is het niet een te rooskleurige aanname dat dit mogelijk is, is het niet een te hoge verwachting van de feitelijke mogelijkheden die 'de' cliënt heeft?

In hoofdstuk 2 wordt betoogd en aannemelijk gemaakt dat mensen in schuld zoveel stress en zorgen hebben, dat dit een negatief effect heeft op hun functioneren in het algemeen. Voeg daarbij de ervaring dat 50% van de doelgroep laaggeletterd is, dan is het o.i. niet aannemelijk dat er bij voorbaat van uitgegaan kan worden dat zelfregie gevoerd kan worden door de cliënt. De cliënt heeft behoefte aan hulp om stress en zorgen te verminderen en zal hopelijk geleidelijk aan weer regie kunnen voeren over zijn of haar leven. Welke hulp wordt de cliënt aangeboden en hoe verloopt vervolgens het proces van schuldhulpverlening en welke rol speelt onafhankelijke cliëntondersteuning daarbij?

Dat cliënten de regie voeren is ook in tegenspraak tot het beschreven proces, waarin de gemeente feitelijk de regie voert en wenst te voeren. O.a. in het aanbieden van een door de gemeente vastgesteld 'passend aanbod'.

Mede met het oog op de gewenste zelfregie van de cliënt pleiten wij ervoor dat het middel van saneringskrediet zo ruim mogelijk wordt ingezet.

4. Nazorg schuldhulpverleningstraject

De Wgs (Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening) kent de verplichting tot nazorg (blz. 23, 29). Nazorg lijkt te bestaan uit twee telefoongesprekken, 6 maanden vóór de beëindiging en zes maanden na de beëindiging van het traject, door de medewerker schuldhulpverlening van Stimenz. Enerzijds blijkt dat een telefoongesprek iets meer afstand schept tot de cliënt, die dat als prettig ervaart, maar anderzijds kunnen in een persoonlijk gesprek wellicht meer aspecten aan de orde komen. Wij adviseren u om beide opties open te houden en het verkrijgen van relevante informatie voorop te stellen. Dit is vooral van belang om recidive te voorkomen. Daarnaast heeft telefonisch - of mailcontact geen officiële status. Het is van belang de inhoud van het gesprek of contact vast te leggen in het dossier.

5. Visie en ambities: "we bereiken...", "we leveren...", "we willen ..."

De CMO vraagt zich af hoe concreet de doelen en ambities zijn. Heeft de gemeente echt een passend aanbod voor iedereen en wie bepaalt wat passende hulp is? Moeten we nog ervaring opdoen in de komende jaren om hierop antwoorden te vinden?

In het overleg met de beleidsmedewerker schuldhulpverlening heeft de CMO begrepen dat er inderdaad nog veel ontwikkeling plaats moet vinden, maar dat op dit moment men heel tevreden is over de werkwijze.

6. Samenwerking met partners in schuldhulpverlening

De gemeente voert de regie over het schuldhulpverleningsproces. Zij doet dit door o.a. samen te werken met partners. Om meer verbinding tussen partners te krijgen wordt voorgesteld eenmaal per jaar een themabijeenkomst te organiseren. De CMO vindt dit een goede zaak, maar kan zich voorstellen dat meer bijeenkomsten nuttig kunnen zijn om de werkwijze en inhoudelijke kennis van de betrokken organisaties te delen.

7. Het instrument van vroegsignalering wordt uitgebreid

Woningbouwverenigingen, energieleveranciers, zorgverzekeringen, het CAK en binnenkort ook postorderbedrijven, kunnen zich tot gemeenten wenden wanneer rekeningen niet of niet op tijd betaald worden door de inwoners. De bedoeling is dat betrokkenen al in een heel vroeg stadium een aanbod voor hulp krijgen. Een dergelijke pro-actieve houding van de gemeente wordt wettelijk ondersteund.

Bekendheid onder de bevolking van de mogelijkheden van eenvoudige middelen om financieel gezond te blijven en van eventuele schuldhulpverlening is daarom van groot belang. De CMO pleit om meer actie te ondernemen om de inwoners te motiveren hulp te vragen – zie ook onder punt 1.

Wij ondersteunen het belang van 'ambassadeurs', zoals genoemd in de Nota. Ambassadeurs zijn in onze ogen personen die via organisaties en verenigingen in contact staan of komen met inwoners die mogelijk in financiële problemen dreigen te raken. Zij zijn voldoende toegerust om signalen door te geven en een gesprek tot stand te brengen.

8. Bewindvoering in eigen beheer gemeente

Er zijn verschillende gemeenten in Nederland die de bewindvoering in eigen beheer uitvoeren. De kosten worden hiermee beperkt en er is meer eenheid in de behandeling en de tarieven. Wij bevelen aan hier informatie over in te winnen en te overwegen of de gemeente Voorst dit ook wil doen.

Tot een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.
Hoogachtend,

Fred W. van der Vegte,
Voorzitter

Harrie G. M. Mulder,
Secretaris